

Пахомова В. І., к. е. н. Левкович О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Досліджуючи економічну безпеку підприємства, можна визначити, що вона залежить від його фінансово-економічного стану, оцінка якого встановлюється на основі показників діяльності в залежності від різного виду небезпек, а також ризиків їх виникнення.

Фінансовий стан розуміється як результат системи відносин, що виникають у процесі кругообігу коштів підприємства, відображає взаємозв'язок активів, зобов'язань та власного капіталу. В іноземній літературі категорія «фінансовий стан підприємства» в аспекті економічної безпеки розуміється як фінансова стабільність. Фінансовий стан характеризується досягнутими за певний період фінансовими результатами, наведеними у фінансовій звітності, та співвідношенням певних статей балансу на звітну дату. Також для аналізу використовуються такі інформаційні джерела, як нормативні акти, установчі документи, дані бухгалтерської, податкової та статистичної звітності.

Система економічної безпеки є особливою для кожного підприємства та може залежати від різних чинників, серед яких виокремлюють організацію ресурсів підприємства, досвід та практичні навички керівництва, а також безпосередню відповідальність самих працівників.

Можна визначити, що економічна безпека безпосередньо відображає як кількісні так і якісні характеристики властивостей підприємства та показує здатність до «самовиживання» в умовах мікро- та макроекономічних загроз. Саме тому необхідним є регулярний моніторинг індикаторів діяльності підприємства [1, с. 68].

Під аналізом економічної безпеки суб'єкта господарювання можна визначити вивчення багатофакторного процесу, побудованого на принципі,

відповідно до якого в якості об'єкта аналізу виступає не тільки фінансовий стан, але і стан економічної безпеки. Перший ступінь аналізу повинен будуватися на вивченні індикаторів фінансового стану підприємства і передбачає аналіз на мікрорівні. Другий ступінь базується на аналізі показників внутрішнього стану організації, пов'язаних з макроекономічним станом середовища. Третій ступінь передбачає відстеження наявних тенденцій у показниках перших двох рівнів і фактори, під впливом яких вони відбуваються. На основі висновків за тенденціями і сформованим рівнем показників необхідним є визначення напрямів щодо коригування факторів впливу макро- і мікрорівнів на фінансовий стан підприємства і його економічну безпеку.

Передумовою оцінки економічної безпеки є методики дослідження фінансового стану, до яких можна віднести аналіз коефіцієнтів фінансової незалежності, автономії, забезпеченості запасами, маневреності власного капіталу. Однак, найбільш повно відобразити фінансовий стан можна за допомогою показників взаємопов'язаних блоків оцінки фінансового стану підприємства та економічної безпеки, які спираються на розрахунок коефіцієнтів через співвідношення заборгованості та кредитних ресурсів з власним капіталом, кінцевих показників продажів з оборотними активами, а також базуються на показниках рентабельності капіталу, продажів та інших [2, с.159].

Таким чином, розрахувавши основні показники фінансового стану і виявивши тенденції їх зміни при одночасному аналізі показників, що забезпечують необхідний рівень економічної безпеки, доцільно виявити заходи зі впливу на фактори, що роблять негативний вплив на фінансово-господарську діяльність організації.

Грунтуючись на розрахованих показниках у динаміці, необхідно визначити тенденції, що складаються в даних напрямках розвитку організації, а також виявити фактори, які впливають на стан підприємства. Через пошук тенденцій і визначення чинників можна виявити негативні обставини та сформулювати заходи щодо ефективного впливу на них. Такий підхід є найбільш оптимальним, і при

виявленні об'єктивних тенденцій і зв'язку різних факторів можна вчасно розробити необхідні заходи для уникнення загрози безпеці.

Фактори, що впливають на фінансовий стан підприємства та на ступінь його економічної безпеки, доцільно піддати оперативному контролю після ретельного фінансово-економічного аналізу з метою їх своєчасного коригування для забезпечення оптимальних значень показників як фінансового стану, так і дотримання умов збереження оптимального рівня економічної безпеки. Надалі слід сформулювати заходи по впливу на різні економічні показники, що одночасно є факторами зміни рівнів і значень коефіцієнтів, що відображають реальне фінансове становище і безпеку підприємства.

Отже, можна зробити висновок, що зв'язок показників фінансового стану і економічної безпеки дозволяє провести їх аналіз з метою виявлення чинників, що впливають на дані показники, для оперативного управління підприємством та своєчасного корегування факторів впливу для забезпечення необхідного рівня безпеки організації при відповідно оптимальних значеннях показників фінансового стану. Зазначений вище напрям доцільно застосовувати в різних галузях національної економіки, у суб'єктах різних форм власності, що належать до різних адміністративно-управлінських систем державних структур і бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Баліашвілі Д. У. Методика комплексної оцінки економічної безпеки підприємства з урахуванням макро- і мікроекономічних чинників / Д. У. Баліашвілі // Економіка. Інновації. Управління якістю. – 2016. – № 3. – С. 68–70.
2. Шеремет А. Д. Аналіз і аудит показників сталого розвитку підприємства / А. Д. Шеремет // Аудит і фінансовий аналіз. – 2017. – № 1. – С. 154–161.